

Havaintoja SSOS-seuran 25-vuotistaipaleelta, Yrjö Mattila 14.3.2025

- Vuonna 1999 seuran toiminta alkoi
- Tavoitteena oli koota **sosiaalisista oikeuksista kiinnostuneet yhteen**
- Yhdistyksen tarkoitus säännöissä: akateemisesti painottunut
- Toiminta on laajentunut matkan varrella; nyt toiminnan keskiössä sosiaalisten ihmisoikeuksien puolustaminen
- ”Antaa ääni niille, jotka eivät itse voi sitä antaa”

Jäsenten osallistaminen

- Jäsenet on pyritty osallistamaan: Nykyisin kaikilla jäsenillä läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa (Teamsin kautta)
- Jäsenistön mielipide ja ideat ovat tärkeitä.
- Annamme paljon **lausuntoja** sosiaalisia oikeuksia sivuavista lakiesityksistä.
- Kesä 2024 oli erityisen kiihkeää lausuntoaikaa (sosiaaliturvan leikkausesitykset)

Seminaareja

- Lausuntojen ohella merkittävä yhdistyksen toimintamuoto on ollut **seminaarien järjestäminen.**
- Paikka ei vakiintunut
- Tavoitteena herättää keskustelua ajankohtaisista sosiaalisia oikeuksia koskevista kysymyksistä (myös epäkohdista)
- Järjestämisessä yhteistyötä muiden alan järjestöjen kanssa (esim VAASI vanhusoikeus, RETS vangit, PAM työ- ja sosiaalilainsäädäntö)

SSOS -nettisivut tärkeitä

- Nettisivumme (www.sosiaalioikeus.fi) ovat uudistuneet,
- Antavat laajasti tietoa yhdistyksen toiminnasta
- Edistämme sosiaalisia oikeuksia voidaan julkaisemalla aihetta koskevia kirjoituksia.
- Blogeja, vertaisarvioituja artikkeleita yms.
- Tavoitteenamme on luoda keskustelufoorum sosiaalisista oikeuksista.

Kanteluita Euroopan neuvostoon

- Vuodesta 2012 alkaen olemme tehneet viisi kantelua Euroopan neuvoston sosiaalisten oikeuksien komitealle.
- Kolme kantelua Suomen perusturvan liian alhaisesta tasosta, kaksi työntekijän irtisanomissuojan heikkoudesta (Merits 88/2012, 106/2014, 107/2014, 108/2014, 172/2018, löytyvät nettisivuiltamme)
- Aiomme tehdä kanteluja uusista sosiaaliturvan leikkauksista

Euroopan neuvoston vaikuttavuus Suomessa heikkoa

- Yhtä lukuun ottamatta EN sosiaalisten oikeuksien komitea on katsonut Suomen rikkovan peruskirjan artikloita 12,13 ja 24.
- Päätökset eivät ole herättäneet Suomessa keskustelua, mihinkään korjaustoimiin ei ole ryhdytty.
- Rikkomusten vuoksi Suomi on Euroopan neuvostossa erityistarkkailussa
- Myös YK (YK:n TSS-sopimus) on kehottanut Suomea olemaan leikkaamatta sosiaaliturvaa..

Yritystä myös kirjelmin ja kanteluin

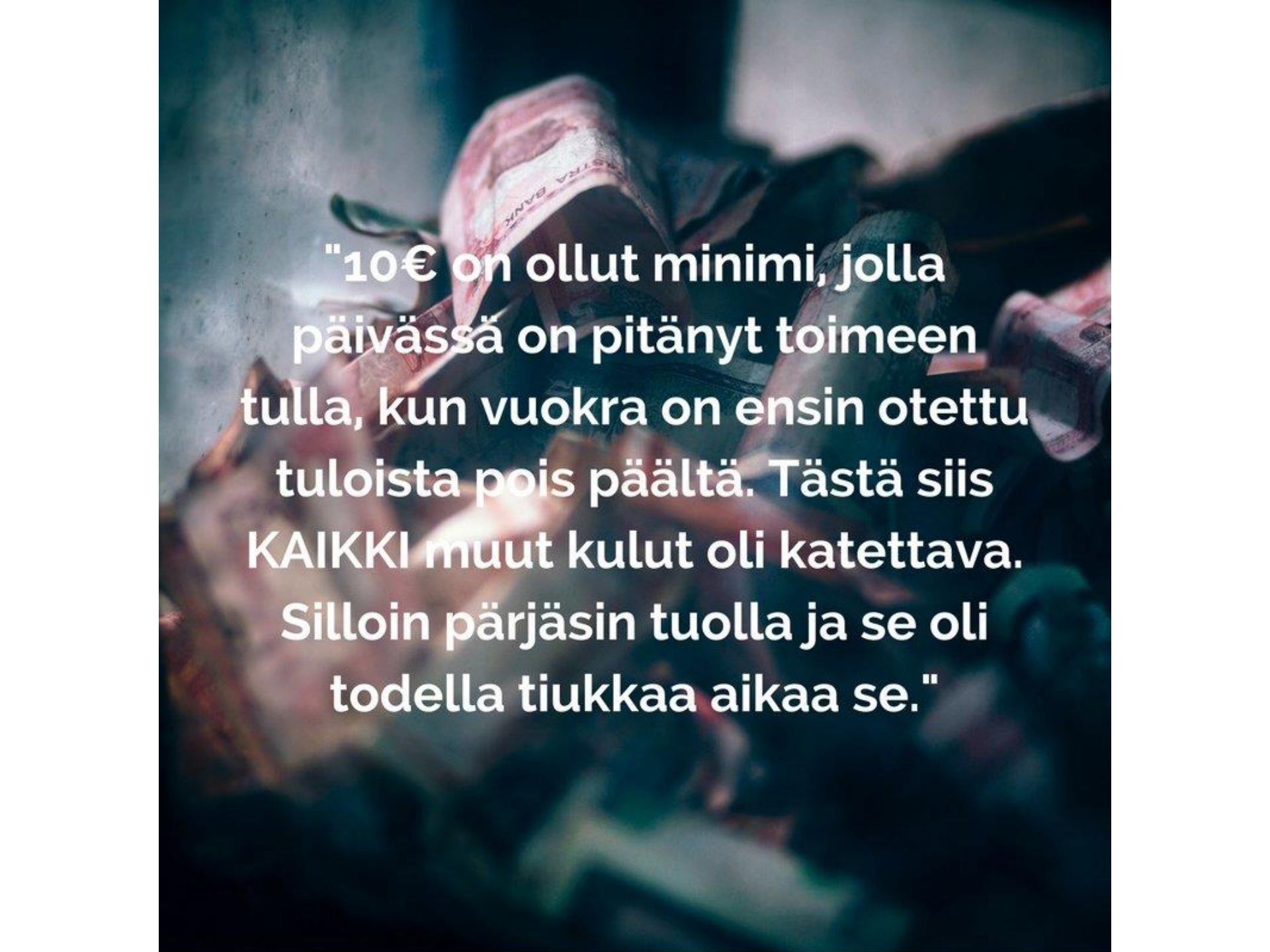
- EN:stä ja YK:sta välittämättä sosiaaliturvan leikkauksia on jatkettu
- Olemme olleet yhteydessä päättäjiin ja tuoneet esiin kv-ulottuvuuden..
- Orpon hallitusohjelman tultua tietoon lähetimme kirjelmän valtioneuvostolle, jossa oli myös kantelu oikeuskanslerille. Hallitusohjelma rikkoo perustuslakia ja sosiaalisia ihmisoikeuksia,
- OK:n vastaus: perustuslakivaliokunta ratkaisee, mutta moitti sitä, että kv-aspektia ei huomioida.

Perustuslakivaliokunta ohittaa KV-velvoitteet

- Perustuslakivaliokunnan tulee PL 74 §n mukaan antaa lausuntonsa sen käsittelyyn tulevien lakiehdotusten ja muiden asioiden perustuslainmukaisuudesta sekä **suhteesta kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin**
- Tähän asti kaikki sosiaaliturvan leikkaukset on hyväksytty yksinkertaisella enemmistöllä ("leikkaukset "vähäisiä, taloudellinen tilanne otettava huomioon").
- Kansainvälisiin sopimuksiin ei PVL kiinnitä huomiota.

Mitä tulisi tehdä?

- Vähätuloisten toimeentulosta tulisi virittää nykyistä enemmän keskustelua, media mukaan.
- Laajat irtisanomiset julkishallinnossa voivat tuoda esiin perusturvan heikkouden, mutta mitään ei tapahdu, jos ei synny poliittista painetta muutoksiin
- **Huolestuttava:** Tuleva toimeentulotuen muutos, menot puoliksi.

**"10€ on ollut minimi, jolla
päivässä on pitänyt toimeen
tulla, kun vuokra on ensin otettu
tuloista pois päältä. Tästä siis
KAIKKI muut kulut oli katettava.
Silloin pärjäsin tuolla ja se oli
todella tiukkaa aikaa se."**

SUOMEN SOSIAALIOIKEUDELLINEN SEURA ry
25-VUOTISJUHLASEMINAARI

”SOSIAALISET OIKEUDET VUONNA 2025 ”

perjantaina 14.3.2025 klo 12–16.00

Seminaari on maksuton ja kaikille avoin. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu.

Paikka Soste ry:n pääkonttori, Jungman-Sali, Yliopistonkatu 5 (6. kerros) 00100
Helsinki

Tilaisuuteen voi osallistua joko paikan päällä tai Teams-etäyhteydellä

Ohjelma

12.00-12.15 *Tilaisuuden avaus ja havainnot SSOS -seuran 25-vuotistaipaleelta*
SSOS-seuran puheenjohtaja *Yrjö Mattila*

12.15-13.00 ” *Sosiaalisista oikeuksista ihmisoikeuksina* ”.
Ihmisoikeuskeskuksen johtaja *Jarna Petman*, Ihmisoikeuskeskus
- sisältää kysymyksiä ja keskusteluja 10 min.

13.00-13.45 ”*Sosiaalityö hyvinvointialueilla, tarpeen mukaan vai resurssien puitteissa*”
Sosiaalioikeuden professori *Laura Kallioma-Puha*, Tampereen yliopisto
- sisältää kysymyksiä ja keskusteluja 10 min.

13.45-14.15 **JUHLAKAHVIT**

14.15-15.00 ” *Kuka tarvitsee sosiaalioikeudellista osaamista? Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan oikeudellinen osaaminen asiakkaan oikeuksiinsa pääsyn turvaajana* ”
Sosiaalioikeuden yliopistonlehtori *Heidi Vanjusov*, Itä-Suomen yliopisto.